

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-778/17

(zveřejnění formou výňatků)

Autostrada Wielkopolska S. A.

v.

Evropská komise

Rozsudek Tribunálu (devátého senátu) ze dne 24. října 2019

„Státní podpory – Koncese na zpoplatněnou dálnici – Zákon, kterým se určitá vozidla osvobozují od mýtného – Náhrada poskytnutá držiteli koncese členským státem z důvodu ušlých příjmů – Virtuální mýtné – Rozhodnutí, kterým se podpora prohlašuje za neslučitelnou s vnitřním trhem a ukládá její navrácení – Procesní práva zúčastněných stran – Povinnost Komise vykonávat zvláštní dohled – Pojem státní podpory – Zvýhodnění – Očekávané zlepšení finanční situace držitele koncese – Kritérium soukromého hospodářského subjektu v tržním hospodářství – Článek 107 odst. 3 písm. a) SFEU – Regionální státní podpora“

1. *Podpory poskytované státy – Přezkum Komisí – Správní řízení – Povinnost Komise vyzvat zúčastněné strany, aby předložily své připomínky – Právo příjemce podpory účastnit se řízení v přiměřeném rozsahu – Dosah – Členský stát, který je toho názoru, že podpora není slučitelná s vnitřním trhem – Povinnost Komise vynaložit zvláštní obezřetnost za účelem dodržování procesních práv příjemce podpory (Článek 108 odst. 2 SFEU; nařízení Rady č. 659/1999, čl. 6 odst. 1)*

(viz body 51–60)

2. *Podpory poskytované státy – Přezkum Komisí – Správní řízení – Povinnost Komise vyzvat zúčastněné strany, aby předložily své připomínky – Právo příjemce podpory účastnit se řízení v přiměřeném rozsahu – Porušení – Zrušení rozhodnutí, kterým se podpora prohlašuje za neslučitelnou s vnitřním trhem a ukládá její navrácení – Podmínka – Možnost, že správní řízení by vedlo k odlišnému výsledku v případě neexistence uvedeného porušení (Článek 108 odst. 2 a článek 263 SFEU; nařízení Rady č. 659/1999, čl. 6 odst. 1)*

(viz body 61–65, 69)

Shrnutí

Rozsudkem ze dne 24. října 2019, Autostrada Wielkopolska v. Komise (T-778/17), Tribunál zamítl žalobu na neplatnost podanou společností Autostrada Wielkopolska S. A. proti rozhodnutí Komise, kterým bylo konstatováno, že jí Polsko poskytlo státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem¹.

Tato věc má svůj původ v koncesní smlouvě podepsané v roce 1997, na jejímž základě společnost Autostrada Wielkopolska postavila úsek dálnice A2 v Polsku. Jako protiplnění jí bylo přiznáno právo na příjem z mýtného hrazeného uživateli dálnice.

Po přistoupení k Evropské unii v roce 2004 Polsko provedlo do polského práva směrnici o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly², podle které platí, že mýtné a poplatky za užívání nesmějí být ukládány současně za užívání téhož úseku pozemní komunikace. Polský parlament přijal v této souvislosti zákon, podle kterého byla od mýtného na dálnicích, na které se vztahovaly koncesní smlouvy, osvobozena těžká nákladní vozidla, jež platila dálniční známku za užívání vnitrostátních silnic. Držitelům koncese, jakým byla i společnost Autostrada Wielkopolska, nicméně měla být podle tohoto zákona poskytnuta náhrada za ušlé příjmy v důsledku tohoto osvobození.

Polské orgány začaly náhradu společnosti Autostrada Wielkopolska vyplácet a jelikož měly za to, že má tato náhrada nadměrnou povahu, oznámily ji Komisi. Komise měla v napadeném rozhodnutí za to, že ačkoliv společnost Autostrada Wielkopolska v zásadě má na náhradu za ztrátu příjmů způsobenou změnou polského právního předpisu nárok, byla jí poskytnuta nadměrná náhrada, která představuje podporu neslučitelnou s vnitřním trhem.

Společnost Autostrada Wielkopolska v žalobě znějící na zrušení tohoto rozhodnutí namítla zejména porušení svého práva účastnit se správního řízení vedeného Komisí.

Tribunál připomněl, že společnost Autostrada Wielkopolska se coby příjemce dotčené podpory nemůže dovolávat záruky práva na obhajobu přiznaného osobám, proti nimž se vede řízení; má pouze právo účastnit se správního řízení v rozsahu odpovídajícím okolnostem projednávaného případu. Tribunál v tomto ohledu připomněl, že nemá-li Komise zbavit významu právo společnosti Autostrada Wielkopolska předložit připomínky, je nezbytné, aby v rozhodnutí o zahájení formálního řízení týkajícího se zpochybněné finanční náhrady dostatečně vymezila rámec svého přezkumu. Pokud Komise po přijetí rozhodnutí o zahájení šetření změnila své úvahy týkající se skutkových okolností nebo právní kvalifikace těchto okolností, které se jeví jako určující v rámci jejího posouzení, byla povinna opravit rozhodnutí o zahájení řízení, aby zúčastněným stranám umožnila účinně předložit připomínky.

Tribunál dále zdůraznil, že se posuzovaná věc liší od většiny věcí týkajících se státních podpor, neboť Polsko, tedy členský stát, který poskytl předmětnou podporu, mělo ve vztahu k zájmům společnosti Autostrada Wielkopolska opačné zájmy a samo tvrdilo, že oznámené opatření představuje státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem. V tomto kontextu bylo zvláště důležité, aby Komise společnosti Autostrada Wielkopolska umožnila účinně předložit připomínky. Tato procesní povinnost platila tím spíše, že společnost Autostrada Wielkopolska

¹ – Rozhodnutí Komise (EU) 2018/556 ze dne 25. srpna 2017 o státní podpoře SA.35356 (2013/C) (ex 2013/NN, ex 2012/N) poskytnuté Polskem ve prospěch společnosti Autostrada Wielkopolska S. A. (Úř. věst. 2018, L 92, s. 19).

² – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/62/ES ze dne 17. června 1999 o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly (Úř. věst. 1999, L 187, s. 42; Zvl. vyd. 07/04, s. 372).

měla nárok na náhradu z důvodu osvobození od mýtného a že spor s Polskem o rozsahu této náhrady byl projednáván vnitrostátními soudy. Tribunál dospěl k závěru, že v takové situaci příslušelo Komisi, aby vynaložila zvláštní obezřetnost, pokud jde o dodržování práva společnosti Autostrada Wielkopolska účastnit se správního řízení.

Tribunál v tomto ohledu uvedl, že ačkoliv Komise zveřejnila rozhodnutí o zahájení formálního řízení v Úředním věstníku a vyzvala společnost Autostrada Wielkopolska, aby při této příležitosti předložila připomínky, během následujících přibližně tří let, které předcházely napadenému rozhodnutí, již společnosti Autostrada Wielkopolska předložit připomínky neumožnila, ačkoliv s Polskem si informace vyměnila několikrát. Tribunál měl za to, že Komise měla s ohledem na délku a intenzitu korespondence s Polskem, k níž došlo po přijetí rozhodnutí o zahájení řízení, společnosti Autostrada Wielkopolska znovu umožnit předložit připomínky. Dovedl z toho, že Komise nevynaložila zvláštní obezřetnost, se kterou byla povinna v projednávané věci postupovat.

S ohledem na okolnosti projednávaného případu Tribunál nicméně konstatoval, že tento postup Komise spočívající v tom, že nezapojila společnost Autostrada Wielkopolska po přijetí rozhodnutí o zahájení formálního řízení do korespondence s Polskem, nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že Komise dostatečně vymezila rámec svého přezkumu v rozhodnutí o zahájení řízení a umožnila tak společnosti Autostrada Wielkopolska předložit Komisi veškeré užitečné informace o skutkových okolnostech a právní kvalifikaci těchto okolností, které se v napadeném rozhodnutí jeví jako určující. Rovněž měl za to, že nebylo prokázáno, že kdyby společnost Autostrada Wielkopolska byla zapojena do výše uvedené korespondence mezi Komisí a Polskem, právní analýza použitá Komisí v tomto rozhodnutí by mohla být odlišná.